

**დამტკიცებულია:**

თბილისის თავისუფალი აკადემიის სენატის მიერ

2021 წ. ოქმი N6 დადგენილება N19<sup>ა</sup>

**ცვლილებები:**

თბილისის თავისუფალი აკადემიის

2024 წ. ოქმი N7 დადგენილება N24

**დაწყებითი საფეხურის (ქართული ენა და ლიტერატურა, მათემატიკა, ბუნებისმეტყველება - I - IV კლასები) მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამა**

ფაკულტეტის დასახელება	ბიზნესის ადმინისტრირებისა და სოციალურ მეცნიერებათა სკოლა
საგანმანათლებლო პროგრამის სახელწოდება (ქართულად და ინგლისურად)	დაწყებითი საფეხურის (ქართული ენა და ლიტერატურა, მათემატიკა, ბუნებისმეტყველება - I-IV კლასები) მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამა  Primary Teacher Training Educational Program (Georgian Language and Literature, Mathematics, Natural Sciences - I-IV grades)
საგანმანათლებლო პროგრამის ტიპი	დამოუკიდებლად არსებული მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამა
პროგრამის დასრულების სერტიფიკატი	მასწავლებლის მომზადების სერტიფიკატი დაწყებითი საფეხურის (ქართული ენა და ლიტერატურა, მათემატიკა, ბუნებისმეტყველება - I-IV კლასები) მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამა  Teacher Training Certificate Primary Teacher Training Educational Program (Georgian Language and Literature, Mathematics, Natural Sciences - I-IV grades)
სწავლების ენა	ქართული

<p><b>პროგრამის ხელმძღვანელი</b></p>	<p>ანჟელა აბულაძე, აფილირებული ასისტენტ პროფესორი;          ია რობაქიძე - აფილირებული ასისტენტ პროფესორი.</p>
--------------------------------------	---

**პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა**

მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამის გავლის უფლება აქვს არანაკლებ ბაკალავრის ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხის მქონე პირს.

მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამაზე ჩარიცხვის საფუძველია:

ა) შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრის მიერ ორგანიზებული, შესაბამისი საგნის გამოცდის წარმატებით ჩაბარება;

ბ) უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების მიერ განსაზღვრული გამოცდის ჩაბარება.

უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების მიერ განსაზღვრული გამოცდის ფორმა და შეფასების კრიტერიუმები წინასწარ ცნობილია აპლიკანტებისთვის და განთავსებულია უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების ოფიციალურ ვებ - გვერდზე.

**პროგრამის ხანგრძლივობა/მოცულობა**

პროგრამის ხანგრძლივობა გათვლილია 2 სემესტრზე (ერთ აკადემიურ წელზე), თითოეული სემესტრის ხანგრძლივობა 19 კვირაა. პროგრამა მოიცავს 60 (ECTS) კრედიტს. ერთი კრედიტი (ECTS) უტოლდება სტუდენტის სასწავლო საქმიანობას (სტუდენტის დატვირთვას) 25 საათის განმავლობაში და მოიცავს როგორც საკონტაქტო, ასევე დამოუკიდებელ საათებს.

კრედიტების განაწილება სხვადასხვა სასწავლო კომპონენტებს შორის ეფუძნება საშუალო აკადემიური მიღწევის მქონე სტუდენტის დატვირთვის რეალურ შეფასებას, რომელიც საჭიროა ყოველი კომპონენტისათვის დადგენილი სწავლის შედეგის მისაღწევად.

კრედიტის გაანგარიშებისას არ არის გათვალისწინებული დამატებითი გამოცდისათვის (მომზადება, ჩაბარება, შეფასება) განსაზღვრული დრო, აგრეთვე საგანმანათლებლო პროგრამის კომპონენტის განმახორციელებელ პირთან საკონსულტაციო დრო.

იმ შემთხვევაში, თუ სტუდენტი ვერ შეძლებს ერთი აკადემიური წლის, ანუ 2 სემესტრის განმავლობაში პროგრამის სავალდებულო კომპონენტების დაძლევას და მინიმუმ 60 კრედიტის მოპოვებას, მას ეძლევა შესაძლებლობა დამატებითი სემესტრის/სემესტრების განმავლობაში ამოწმოს პროგრამა და მოიპოვოს დაწყებითი საფეხურის (ქართული ენა და ლიტერატურა, მათემატიკა, ბუნებისმეტყველება - I-IV კლასები) მასწავლებლის სერტიფიკატი.

დაწყებითი საფეხურის (ქართული ენა და ლიტერატურა, მათემატიკა, ბუნებისმეტყველება - I-IV კლასები) მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამის საბოლოო შედეგები მიიღწევა პროგრამით გაწერილი სასწავლო კომპონენტების შესწავლის შედეგად.

### პროგრამის სტრუქტურა

პროგრამა შედგენილია განათლების სისტემაში მიმდინარე რეფორმის მოთხოვნების შესაბამისად. პროგრამა ეფუძვნება განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის 2018 წლის მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამის უმაღლესი განათლების დარგობრივ მახასიათებელს. პროგრამა ორიენტირებულია ბოლონის პროცესით დეკლარირებულ მოთხოვნებზე და აკუმულირდება სწავლების ხარისხის შეფასებების კონკურენტუნარიანობის პრიორიტეტულობაზე. ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარჩოში განსაზღვრული მასწავლებლის დასაქმების ბაზრის მოთხოვნათა გათვალისწინებით, დაწყებითი საფეხურის მასწავლებლის მომზადება მიმდინარეობს ზოგადი პედაგოგიკის და ფსიქოლოგიის, საგნობრივი მეთოდისა და სასკოლო პრაქტიკის კომპონენტების მემ-ვეობით. მისაღწევი კომპეტენციების ფორმირების ლოგიკური თანმიმდევრობა განსაზღვრავს დაწყებითი საფეხურის (ქართული ენა და ლიტერატურა, მათემატიკა, ბუნებისმეტყველება - I-IV კლასები) მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამის შინაარსს, მის სტრუქტურას და ასახულია სასწავლო გეგმაში.

დაწყებითი საფეხურის (ქართული ენა და ლიტერატურა, მათემატიკა, ბუნებისმეტყველება - I-IV კლასები) მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამა მოიცავს 60 კრედიტს. ერთი აკადემიური სასწავლო წელი მოიცავს 38 კვირას, ერთი სემესტრი 19 კვირას.

დაწყებითი საფეხურის მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამის (ქართული ენა და ლიტერატურა, მათემატიკა, ბუნებისმეტყველება - I-IV კლასები) წარმატებით დასრულებისთვის სტუდენტს ესაჭიროება პროგრამის სასწავლო კურსებიდან გაიაროს:

**ზოგადი პედაგოგიკისა და ფსიქოლოგიის სასწავლო კურსები** (ჩაშენებული სასკოლო პრაქტიკით, სავალდებულო მოდული ყველა მიმართულებისთვის) - 24 კრედიტი;

**შესაბამისი მიმართულების საგნის სწავლების მეთოდის სასწავლო კურსები** (ჩაშენებული პრაქტიკით) - 28 კრედიტი (მათ შორის ყველა სავალდებულო კურსი);

**სასკოლო პრაქტიკის მოდულიდან** - 8 კრედიტი ( სასკოლო პრაქტიკის დამოუკიდებელი კურსი).

## პროგრამის შესაბამისობა მისიასთან

მისიის შესაბამისად, დაწყებითი საფეხურის მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამა (ქართული ენა და ლიტერატურა, მათემატიკა, ბუნებისმეტყველება - I-IV კლასები) ორიენტირებულია უმაღლესი და საშუალო რგოლის სისტემურად და სტრატეგიულად მოაზროვნე სპეციალისტების მომზადებაზე, რომლებსაც მუდმივად ცვალებად გარემოში ექნებათ ეფექტური მართვისა და განვითარების უნარი.

თბილისის თავისუფალი აკადემიის მისიაა საერთაშორისო საგანმანათლებლო სივრცეში ინტეგრაცია, სწავლისა და სწავლების, უწყვეტი განათლების, ინდივიდის პიროვნული, პროფესიული და ჰარმონიული განვითარების ხელშეწყობა. აკადემია ორიენტირებულია მოამზადოს შრომის ბაზრისათვის ფუნდამენტური ღირებულებებისა და თანამედროვე მოთხოვნების შესაბამისი მაღალკვალიფიციური, კონკურენტუნარიანი კადრები. თბილისის თავისუფალი აკადემია ქმნის აკადემიური თავისუფლების პრიმატს, რომელიც უზრუნველყოფს საგანმანათლებლო პროგრესს. იგი ხელს უწყობს მაღალკვალიფიციური პერსონალის მოზიდვასა და ინოვაციურ გარემოში ჩართულობის პროცესს. აკადემია თანაბარი ხელმისაწვდომობისა და მიუკერძოებლობის პრინციპების დაცვით ორიენტირებულია განათლების ერთ - ერთ უმთავრეს ფუნქციაზე, სოციალიზაციის პროცესზე. აკადემიის უმთავრესი ხედვაა განათლების ხარისხის მუდმივი ამაღლების პოლიტიკის შემუშავება და მართვის თანამედროვე მეთოდების ფართო გამოყენება.

დაწყებითი საფეხურის (ქართული ენა და ლიტერატურა, მათემატიკა, ბუნებისმეტყველება - I-IV კლასები) მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამა უზრუნველყოფს საფუძვლიან განათლებას, რომელიც პასუხობს დამსაქმებელთა მოთხოვნებს კონკრეტული დარგობრივი კომპეტენციებისათვის.

## პროგრამის აქტუალობა

დაწყებითი საფეხურის (ქართული ენა და ლიტერატურა, მათემატიკა, ბუნებისმეტყველება - I-IV კლასები) მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამის აქტუალობას განაპირობებს ქვეყნისთვის პრიორიტეტულ მიმართულებაზე - სასკოლო რეფორმაზე ხელშეწყობის განხორციელება. ვალიდურია, რომ თანამედროვე სტანდარტებისა და შესაბამისი კომპეტენციის განვითარების მიზნით მასწავლებელთა პროფესიული განვითარება მეტად აქტუალურია თანამედროვე რეალობაში და შესაბამისად საგანმანათლებლო სივრცეში, რაც იმის უზრუნველყოფის საფუძველია, რომ როგორც პედაგოგიური უნარების, ასევე პროფესიული საგნობრივი კომპეტენციების ამაღლების მიმართულებით დასახული ამოცანების განხორციელებას შეუწყობს ხელს.

## პროგრამის მიზანი

პროგრამა მიზნად ისახავს მოამზადოს დაწყებითი საფეხურის (ქართული ენა და ლიტერატურა,

მათემატიკა, ბუნებისმეტყველება - I -IV კლასები) მასწავლებელი, რომელსაც ექნება პროფესიული საქმიანობისათვის შესაბამისი თეორიული ცოდნა, პრაქტიკული უნარ - ჩვევები და ღირებულებები და შეძლებს უპასუხოს მასწავლებლისთვის წაყენებულ თანამედროვე გამოწვევებს.

პროგრამის მიზნები და სწავლის შედეგები შესაბამისობაშია მასწავლებლის უმაღლესი განათლების დარგობრივ მახასიათებელთან, მასწავლებლის პროფესიული სტანდარტის შესაბამისი საფეხურის საგნობრივ ნაწილსა და უფროსი მასწავლებლისთვის წაყენებულ მოთხოვნებთან.

**პროგრამის მიზნებია:**

- მოამზადოს საქართველოს განათლების მოქმედი კანონმდებლობის, თანამედროვე მოთხოვნების შესაბამისი ზოგადი და დარგობრივი კომპეტენციების მქონე მაღალკვალიფიციური და კონკურენტუნარიანი დაწყებითი საფეხურის (ქართული ენა და ლიტერატურა, მათემატიკა, ბუნებისმეტყველება - I -IV კლასები) მასწავლებელი;
- გამოუმუშავოს მასწავლებელს კრიტიკული აზროვნების უნარი, ინოვაციური და აკადემიური უნარ-ჩვევები, მოქალაქეობრივი შეგნება და დემოკრატიული ღირებულებები;
- შესთავაზოს მასწავლებელს საგნის სწავლებისათვის საჭირო ცოდნა და უნარები, რომელიც ორიენტირებული იქნება უწყვეტ პროფესიულ განვითარებაზე;
- დაეხმაროს მასწავლებელს გახდეს კონკურენტუნარიანი და სიახლეების მიმღები, რათა შეეძლოს უპასუხოს მასწავლებლისადმი წაყენებულ თანამედროვე მოთხოვნებს.

**პროგრამის სწავლის შედეგები**

პროგრამის შედეგები და მიზნები სრულ შესაბამისობაშია ერთმანეთთან, არის გაზომვადი და რეალისტური. სწავლის შედეგები ადეკვატურია და ითვალისწინებს დაწყებითი საფეხურის (ქართული ენა და ლიტერატურა, მათემატიკა, ბუნებისმეტყველება - I -IV კლასები) მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამისათვის შემუშავებული დარგობრივი მახასიათებლების მოთხოვნებს.

**კურსდამთავრებული/კურსდამთავრებულს:**

- იაზრებს მოსწავლეზე და შედეგზე ორიენტირებულ სასწავლო პროცესის დაგეგმვას, წარმართვას და შეფასებას ზოგადი განათლების ეროვნული მიზნების, ეროვნული სასწავლო გეგმისა და მოსწავლის საჭიროებების გათვალისწინებით;
- აქვს პიროვნების, განვითარებისა და განათლების თეორიების ღრმა ცოდნა და ეფექტიანად იყენებს თითოეული მოსწავლის ინდივიდუალური, სპეციალური საჭიროებების, მათი კულტურული მრავალფეროვნების, დიფერენცირებული მიდგომების გათვალისწინებით უსაფრთხო, თავისუფალი და მამოტივირებელი სასწავლო გარემოს შექმნისათვის;
- იცნობს კლასის მართვის სტრატეგიებს, აანალიზებს კონფლიქტების გამომწვევ მიზეზებსა და რეაგირებს ადეკვატურად;
- შეუძლია მოსწავლეთა შეფასების მეთოდების მიზნობრივი გამოყენება თითოეული მათგანის მიღწევისა და პროგრესის შესაფასებლად;
- ახდენს კლასგარეშე საქმიანობის დაგეგმვასა და წარმართვას მოსწავლეთა ინტერესებისა და შესაძლებლობების გათვალისწინებით;
- იდენტიფიცირებს სწავლა-სწავლების პროცესში დამხმარე რესურსებისა და ICT ტექნოლოგიების გამოყენების მნიშვნელობას მოსწავლეთა მოტივაციის, სწავლისა და მრავალმხრივი განვითარებისათვის;
- აცნობიერებს დემოკრატიული ფასეულობების, მდგრადი განვითარების მიზნების ინტეგრირებას სასწავლო პროცესში პიროვნების სოციალური და ბუნებრივი გარემოსადმი პასუხისმგებლობის მქონე მოქალაქის აღზრდაში;
- აცნობიერებს სკოლაში თანამშრომლობითი კულტურის ჩამოყალიბებას და პროფესიული ეთიკის წესების მნიშვნელობას. ახდენს მოსწავლეებთან, კოლეგებთან, მშობლებთან ეფექტურ კომუნიკაციას მოსწავლეთა შედეგების გაუმჯობესებისა და პოზიტიური გარემოს ჩამოყალიბების მიზნით.

**სწავლის შედეგების მიღწევის მეთოდები**

სასწავლო კურსების სწავლის შედეგების მიღწევის მიზნით გამოყებულია შემდეგი მეთოდოლოგია: ლექცია სრულად ეთმობა შესასწავლი სასწავლო კურსის თეორიულ ნაწილს, სადაც სტუდენტს შესაძლებლობა ეძლევა მიიღოს ფართო თეორიული ცოდნა; გამოიყენება მშობლიურ და უცხო ენაზე არსებული ლიტერატურა და პუბლიკაციები. თეორიული მეცადინეობები ლექციის ფორმატში მიმდინარეობს ინტერაქტივის სახით. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით შეიძლება გამოყენებულ იქნეს ტექნიკური საშუალებები. პრაქტიკული მეცადინეობები გულისხმობს რიგი სამუშაოების შესრულებას, რომელთაგან განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია: თემატური პრეზენტაციის

მომზადება, პრაქტიკული სავარჯიშოების შესრულება, პრაქტიკულ მეცადინეობაზე აქტივობა (გონებრივი იერიშის მეთოდის გამოყენებით), ქეისის გარჩევა, ქვიზების შესრულება, ესეების მომზადება და სხვა. სტუდენტთა მიერ ინდივიდუალური და/ან ჯგუფური პროექტების მომზადება სასწავლო პროცესის შემადგენელი ნაწილია. კონკრეტული სასწავლო კურსის თავისებურებების გათვალისწინებით, სასწავლო კურსის განმახორციელებელ ლექტორს შეუძლია სწავლა-სწავლების შემდეგი მეთოდების გამოყენება:

- დისკუსია/დებატები – ინტერაქტიული სწავლების ერთ-ერთი ყველაზე გავრცელებული მეთოდია. დისკუსიის პროცესი მკვეთრად ამბობს სტუდენტთა ჩართულობის ხარისხსა და აქტიურობას. დისკუსია შესაძლებელია გადაიზარდოს კამათში და ეს პროცესი არ შემოიფარგლება მხოლოდ პედაგოგის მიერ დასმული შეკითხვებით. იგი უვითარებს სტუდენტს მსჯელობისა და საკუთარი აზრის დასაბუთების უნარს;
- დემონსტრირების მეთოდი – ეს მეთოდი ინფორმაციის ვიზუალურად წარმოდგენას გულისხმობს. შედეგის მიღწევის თვალსაზრისით ის საკმაოდ ეფექტიანია. ხშირ შემთხვევაში უმჯობესია მასალა ერთდროულად აუდიო და ვიზუალური გზით მივაწოდოთ სტუდენტებს. შესასწავლი მასალის დემონსტრირება შესაძლებელია როგორც ლექტორის, ასევე სტუდენტის მიერ. ეს მეთოდი გვეხმარება თვალსაჩინო გავხადოთ სასწავლო მასალის აღქმის სხვადასხვა საფეხური, დავაკონკრეტოთ, თუ რისი შესრულება მოუწევთ სტუდენტებს დამოუკიდებლად; ამავე დროს, ეს სტრატეგია ვიზუალურად წარმოაჩენს საკითხის/პრობლემის არსს. დემონსტრირება შესაძლოა მარტივ სახეს ატარებდეს;
- ინდუქციური მეთოდი - განსაზღვრავს ნებისმიერი ცოდნის გადაცემის ისეთ ფორმას, როდესაც სწავლის პროცესში აზრის მსვლელობა ფაქტებიდან განზოგადებისაკენ არის მიმართული ანუ მასალის გადმოცემისას პროცესი მიმდინარეობს კონკრეტულიდან ზოგადისკენ;
- დედუქციური მეთოდი - განსაზღვრავს ნებისმიერი ცოდნის გადაცემის ისეთ ფორმას, რომელიც ზოგად ცოდნაზე დაყრდნობით ახალი ცოდნის აღმოჩენის ლოგიკურ პროცესს წარმოადგენს. ანუ პროცესი მიმდინარეობს ზოგადიდან კონკრეტულისაკენ;
- ანალიზის მეთოდი - გვეხმარება სასწავლო მასალის, როგორც ერთი მთლიანის, შემადგენელ ნაწილებად დაშლაში. ამით მარტივდება რთული პრობლემების შიგნით არსებული ცალკეული საკითხების დეტალური გაშუქება;
- სინთეზის მეთოდი - გულისხმობს ცალკეული საკითხების დაჯგუფებით ერთი მთლიანის შედგენას. ეს მეთოდი ხელს უწყობს პრობლემის, როგორც მთლიანის დანახვის უნარის განვითარებას;
- ახსნა-განმარტებითი მეთოდი - ეფუძნება მსჯელობას მოცემული საკითხის ირგვლივ. პროფესორს მასალის გადმოცემისას მოჰყავს კონკრეტული მაგალითი, რომლის დაწვრილებით განხილვა ხდება მოცემული თემის ფარგლებში. ეს მეთოდი ხელს შეუწყობს ჯგუფის მაქსიმალურ ჩართულობას საკითხთა განხილვის პროცესში, სტუდენტის ლოგიკური აზროვნების, დამოუკიდებელი აზრის ჩამოყალიბების, საკუთარი აზრის დასაბუთების და სხვათა აზრის პატივისცემის უნარს;

- პრეზენტაცია - მოიაზრებს სტუდენტთა დაკომპლექტებას შესაბამის ჯგუფებად. საპრეზენტაციო თემები სტუდენტებმა შესაძლებელია შეარჩიონ ლექტორის მითითებით ან დამოუკიდებლად და მოძიებული მასალის დამუშავების საფუძველზე დაიცვან საჯაროდ;
- ვერბალური პრეზენტაცია - მოიცავს თეორიული საკითხების ცოდნას, რომელიც ხორციელდება ნარატივის სახით ან შეკითხვებზე პასუხის გაცემის ფორმატში და მოიაზრებს გამოკითხვაში, დისკუსიაში მონაწილეობას. ვერბალური პრეზენტაცია ითვალისწინებს თეორიული საკითხების ცოდნის დემონტრაციასა და მსჯელობას კონკრეტულ საკითხებზე;
- პრობლემაზე დაფუძნებული სწავლება (PBL) – არის მეთოდი, რომელიც გულისხმობს სტუდენტების მიერ კონკრეტული პრობლემის გადაწყვეტის პროცესში როგორც პრაქტიკული უნარ-ჩვევების, ასევე თეორიული ცოდნის შეძენას;
- შემთხვევების შესწავლა (Case study) - სიტუაციური ანალიზის მეთოდი, რომლის საფუძველია სწავლება კონკრეტული ამოცანების/სიტუაციების გადაჭრის გზით ე.წ. „ქეისების“ ამოხსნა. სწავლების მეთოდი დაფუძნებულია კონკრეტული პრაქტიკული მაგალითების (ქეისების) განხილვაზე. „ქეისი“ წარმოადგენს ერთგვარ ინსტრუმენტს, რომელიც მიღებული თეორიული ცოდნის გამოყენების საშუალებას იძლევა პრაქტიკული ამოცანების გადაწყვეტისთვის. თეორიისა და პრაქტიკის შეხამებით, მეთოდი ეფექტიანად აწვდიან დასაბუთებული გადაწყვეტილებების შეზღუდულ დროში მიღების უნარს;
- ევრიტიკული მეთოდი - ეფუძნება დასმული საკითხის ეტაპობრივ გადაწყვეტას და სწავლებისას ფაქტების დამოუკიდებლად დაფიქსირებას. მეთოდი მოიაზრებს ამა თუ იმ მიმართულების განვითარების ამსახველი განმაზოგადებელი მაჩვენებლების გაანგარიშებას სტუდენტის მიერ, მოვლენების განვითარების კანონზომიერების დადგენას და დასკვნების გაკეთებას. შედეგები სტუდენტმა უნდა წარადგინოს პრაქტიკულ მეცადინეობაზე და უნდა შეძლოს დისკუსიის წარმართვა აუდიტორიასთან;
- გონებრივი იერიში - მეთოდი გულისხმობს თემის ფარგლებში კონკრეტული საკითხის/პრობლემის შესახებ მაქსიმალურად მეტი, სასურველია რადიკალურად განსხვავებული აზრის, იდეის ჩამოყალიბებისა და გამოთქმის ხელშეწყობას;
- ქვიზი - არის წერითი ნამუშევარი (განვლილი თემატიკის ფარგლებში თეორიული მასალის შემოწმება); ამ მეთოდით იზომება სტუდენტის ცოდნა, შესაძლებლობები, უნარები. ქვიზი შედგება თეორიული საკითხებისაგან;
- როლური თამაშები – წარმოადგენს სწავლების აქტიურ მეთოდს, რომელიც მიმართულია დიალოგური და მონოლოგური მეტყველების, მოსმენის უნარ-ჩვევების განვითარებაზე. როლური თამაშების დროს ხდება საკომუნიკაციო სიტუაციის შესაბამისი დარგობრივი ლექსიკის, ენობრივი კონსტრუქციების, კლიშეების გამოყენება და მათი დამახსოვრება. ამ აქტივობის მიზანია მონაწილეებმა მეტი ცოდნა მიიღონ ერთმანეთის გამოცდილების გაზიარების საფუძველზე. წინასწარ შემუშავებული სცენარის მიხედვით განხორციელებული თამაშები სტუდენტებს საშუალებას აძლევს სხვადასხვა პოზიციიდან შეხედონ საკითხს. იგი ეხმარება მათ ალტერნატიული თვალსაზრისის ჩამოყალიბებაში. ისევე როგორც დისკუსია, ეს თამაშებიც



უყალიბებს სტუდენტს საკუთარი პოზიციის დამოუკიდებლად გამოთქმისა და კამათში მისი დაცვის უნარს;

- ესე - დამოუკიდებელი მუშაობა ლექტორის მიერ წინასწარ განსაზღვრულ თემაზე - სტუდენტთა სწავლის შედეგების შეფასების ეფექტური მეთოდია. მისი გამოყენება სწავლებაში ხელს უწყობს სტუდენტების მიერ აზრის მკაფიოდ და გამართულად, ლოგიკური თანმიმდევრობით ჩამოყალიბების, დარგობრივი ტერმინოლოგიით მეტყველების ჩვევების განვითარებას. ასევე ესე აჩვენებს სტუდენტებს მაგალითების, ციტატების გამოყენებას, განსახილველი თემის შესახებ საკუთარი აზრის დაფიქსირებას. ესეს მიზანია სტუდენტების შემეცნებითი საქმიანობის ნაყოფიერი და შემოქმედებითი ნაწილის დიაგნოსტიკა, რაც გულისხმობს ინფორმაციის ანალიზის, მისი ინტერპრეტაციის, არგუმენტების აგების, დასკვნების ფორმულირების უნარების შეფასებას;
- სასემინარო მოხსენება - წარმოადგენს მეთოდს, რომელიც სტუდენტს უვითარებს საკითხის შესაბამისი, სანდო და ხარისხიანი წყაროების დამოუკიდებლად მოძიების, მონაცემთა შეგროვებისა და განმარტების, პრობლემების გამოკვეთის, მათი გადაჭრის გზების წარმოჩენის, თეზისების დამუშავებისა და დასკვნების წარმოდგენის უნარ-ჩვევებს. სასემინარო მოხსენება ავლენს საკითხის ცოდნის დონეს და მასალის დამუშავების სიღრმეს;
- კომპლექსური დავალება/პრეზენტაცია - შემოქმედებითი და კრიტიკული აზროვნების განვითარება; აღმოჩენებისა და სიახლის ძიების მიმართ დადებითი დამოკიდებულების ჩამოყალიბება; დროსა და სივრცეში ორიენტირებისთვის, ფაქტებისა და მოვლენების ინტერპრეტაციისა და კანონზომიერებების დადგენისთვის საჭირო სპეციფიკური უნარ-ჩვევების განვითარება;
- ჯგუფური პროექტი - სტუდენტთა ჯგუფის მიერ შესრულებული ორიგინალური ნამუშევარი, რომელშიც წარმოდგენილია რაიმე თემის მეთოდოლოგიური დამუშავება. ნაშრომმა უნდა წარმოაჩინოს ავტორთა კომპეტენცია განხილული საკითხების ირგვლივ;
- ჩაშენებული პრაქტიკა - საშუალებას აძლევს პროგრამის მონაწილეს, მოახდინოს თეორიული ცოდნის ტრანსფერი რეალურ სასკოლო გარემოში. გულისხმობს პროგრამის მონაწილის ჩართვას როგორც პასიურ, ასევე აქტიურ სასკოლო პრაქტიკულ აქტივობებში;
- ელექტრონული სასწავლო რესურსის შექმნა - რომლის მიზანია ხელი შეუწყოს მოსწავლეების მიერ შესწავლილი მასალის გახსენება-გამეორებას, ახსნილი მასალის განმტკიცებას, ტექსტების გააზრებას, დინამიკური და ტრანსფერული ცოდნის განვითარებას.
- ტესტი - წერილობითი ნამუშევარი შუალედური შეფასებისა და დასკვნითი გამოცდის დროს და სხვა.

#### **შენიშვნა:**

სასწავლო კურსების განმახორციელებელი ლექტორები სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით თავად განსაზღვრავენ სასწავლო პროცესში გამოსაყენებელ სხვადასხვა მეთოდებს, რომელიც ასახულია შესაბამის სასწავლო კურსის სილაბუსებში.

## სტუდენტთა ცოდნის შეფასების სისტემა

დაუშვებელია სტუდენტის მიერ მიღწეული სწავლის შედეგების ერთჯერადად - მხოლოდ დასკვნითი გამოცდის საფუძველზე შეფასება. სტუდენტის გაწეული შრომის შეფასება გარკვეული შეფარდებით ითვალისწინებს:

- შუალედურ შეფასებებს (შუალედურ გამოცდას და მიმდინარე სემესტრულ შეფასებას);
- დასკვნითი გამოცდას;
- სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება 100 ქულის ტოლია;
- დასკვნითი გამოცდა არ უნდა შეფასდეს 40 ქულაზე მეტით.

### შეფასების სისტემა უშვებს:

ა) ხუთი სახის დადებით შეფასებას:

- ა.ა) (A) ფრიადი – შეფასების 91-100 ქულა;
- ა.ბ) (B) ძალიან კარგი – მაქსიმალური შეფასების 81-90 ქულა;
- ა.გ) (B) კარგი – მაქსიმალური შეფასების 71-80 ქულა;
- ა.დ) (D) დამაკმაყოფილებელი – მაქსიმალური შეფასების 61-70 ქულა;
- ა.ე) (E) საკმარისი – მაქსიმალური შეფასების 51-60 ქულა.

ბ) ორი სახის უარყოფით შეფასებას:

- ბ.ა) (FX) ვერ ჩააბარა – მაქსიმალური შეფასების 41-50 ქულა, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტს ჩააბარებლად მეტი მუშაობა სჭირდება და ეძლევა დამოუკიდებელი მუშაობით დამატებით გამოცდაზე ერთხელ გასვლის უფლება;
- ბ.ბ) (F) ჩაიჭრა – მაქსიმალური შეფასების 40 ქულა და ნაკლები, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტის მიერ ჩატარებული სამუშაო არ არის საკმარისი და მას საგანი ახლიდან აქვს შესასწავლი.

შუალედური შეფასება დაყოფილია კომპონენტებად: პრაქტიკული აქტივობა და შუალედური გამოცდა, თითოეულს აქვს პროცენტული წილი შეფასების სისტემაში. 100 ბალიანი სისტემიდან შუა სემესტრულ კომპონენტებზე გადანაწილებულია 60 ქულა, ხოლო 40 ქულა ეთმობა დასკვნით გამოცდას. შუასემესტრული კომპონენტებისთვის განსაზღვრული 60 ქულა ნაწილდება შუალედური შეფასებების მიხედვით.

კონკრეტული სასწავლო კურსის სპეციფიკიდან გამომდინარე, სასწავლო კურსის განმახორციელებელი განსაზღვრავს სასწავლო კურსის სილაბუსში შუალედური შეფასების ელემენტში შემავალი კომპონენტების შინაარსს, ხვედრით წილს, შეფასების კრიტერიუმებს. სასწავლო კურსის განმახორციელებელი არ იზღუდება სილაბუსში ჰქონდეს შეფასების განსხვავებული კომპონენტები და მათი ხვედრითი წილი სასწავლო კურსის სპეციფიკიდან გამომდინარე.

### სტუდენტის შეფასებისას წაყენებული აკადემიური მოთხოვნები:

სტუდენტი კრედიტის მისანიჭებლად ვალდებულია გადალახოს სასწავლო კურსის სილაბუსით შეფასების თითოეულ ფორმაში/კომპონენტში დადგენილი მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი.

ა) საგანამანათლებლო პროგრამით გათვალისწინებულ სასწავლო კომპონენტში - სასწავლო კურსის შეფასების თითოეულ ფორმაში დადგენილი მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი არ უნდა აღემატებოდეს ამ წესით დადგენილ შემდეგ ოდენობებს, შესაბამისად:

**შუალედური სემესტრული შეფასება - 31 ქულა;**

**დასკვნითი გამოცდა - 20 ქულა.**

- სასწავლო კურსის განხორციელების პერიოდში ტარდება ერთი შუალედური გამოცდა - მაქსიმალური შეფასება 20 ქულა (მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი 11 ქულა). სასკოლო პრაქტიკის შეფასებისთვის შესაძლებელია განსხვავებული შეფასების დადგენა.

**შუალედური შეფასება (მაქსიმუმ 60 ქულა) დაყოფილია კომპონენტებად:**

- **აქტივობა (მაქსიმუმ 40 ქულა)** - სამუშაო ჯგუფში მუშაობა, პრაქტიკული მეცადინეობა, პროექტებისა და რეფერატის მომზადება-პრეზენტაცია, ქვიზი და სხვ (კონკრეტდება სილაბუსებში).

- **შუალედური გამოცდა (მაქსიმუმ 20 ქულა)** - (ფორმატი კონკრეტდება სილაბუსებში)

კონკრეტული სასწავლო კურსის სპეციფიკიდან გამომდინარე, შესაძლებელია შუალედური შეფასების ელემენტში შემავალი კომპონენტების დაზუსტება: კომპონენტების შინაარსსა და ხვედრით წილს განსაზღვრავს სასწავლო კურსის განმახორციელებელი ლექტორი შესაბამის სილაბუსში.

თუ სტუდენტი ვერ გადალახავს თბილისის თავისუფალ აკადემიაში დამტკიცებული სასწავლო კურსით განსაზღვრულ შეფასების თითოეულ ფორმაში/კომპონენტში დადგენილ მინიმალურ კომპეტენციის ზღვარს, ის მოიხსნება სასწავლო კურსიდან და გაუფორმდება შეფასება "F", რაც ითვალისწინებს აღნიშნული სასწავლო კურსის განმეორებით შესწავლას.

დასკვნითი გამოცდა ტარდება სემესტრის ბოლოს, სასწავლო პროცესის აკადემიური კალენდრით განსაზღვრულ ვადებში; დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელმაც გადალახა შუალედური შეფასების თითოეულ ფორმაში/კომპონენტში დადგენილი მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი.

სასწავლო კურსის საბოლოო შეფასება "F"-ის მიღების შემთხვევაში სტუდენტი ვალდებულია განმეორებით შეისწავლოს სასწავლო კურსი. მას მხოლოდ აღნიშნულ სასწავლო კურსებში დადებითი შეფასების მიღების შემთხვევაში შეუძლია წინაპირობების გათვალისწინებით მასზე ბმული სასწავლო კურსების გავლა.

სასწავლო კურსის განმეორებით შესწავლის შემთხვევაში მიმდინარე სასწავლო კურსში სტუდენტის შეფასებად ჩაითვლება მისი ბოლო შედეგი; Fx შეფასების და/ან დასკვნით გამოცდაზე გამოუცხადებლობის შემთხვევაში, ასევე მიღებული შეფასების გაუმჯობესების მიზნით, სტუდენტს ეძლევა გამოცდის ერთხელ გადაბარების უფლება დამატებით გამოცდაზე იმავე სემესტრში, დასკვნითი

გამოცდიდან არა ნაკლებ 5 დღეში; დამატებით გამოცდაზე მიღებული შეფასება არის დასკვნითი შეფასება და აისახება საგანმანათლებლო პროგრამის კომპონენტის საბოლოო შეფასებად; დამატებით გამოცდაზე მიღებული შეფასების გათვალისწინებით საგანმანათლებლო კომპონენტის საბოლოო შეფასებაში 0-50 ქულის მიღების შემთხვევაში, სტუდენტს უფორმდება F შეფასება.

**სასკოლო პრაქტიკა:** სასწავლო სასკოლო პრაქტიკა საგანმანათლებლო პროგრამის ფარგლებში სტუდენტების მომზადების ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ასპექტია. პრაქტიკის მიზანია სტუდენტის მომზადება წარმართოს სამი მიმართულებით - სასწავლო/საკვაკვეთილო პროცესი, სასწავლო/აღმზრდელობითი პროცესი, მასწავლებლის პროფესიული განვითარების პროცესი. შესაბამისად, სასკოლო პრაქტიკის მიზანია სტუდენტმა პრაქტიკაში (გაკვეთილზე) გამოიყენოს სასწავლო პროცესში მიღებული ცოდნა. დაწყებითი საფეხურის (ქართული ენა და ლიტერატურა, მათემატიკა, ბუნებისმეტყველება - I-IV კლასები) მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამის ფარგლებში პრაქტიკა ორ ეტაპიანია. კერძოდ, ეს არის ჩაშენებული პრაქტიკა, რომელიც გულისხმობს კონკრეტული სასწავლო კურსების ფარგლებში მიღებული თეორიული ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების პროცესზე დაკვირვებას, ხოლო მეორე ეტაპზე სასკოლო პრაქტიკის კურსი ყველა მიმართულებით, სადაც სტუდენტები პრაქტიკაში გამოიყენებენ და დაადასტურებენ მეთოდოლოგიური სასწავლო კურსებზე მიღებულ ცოდნას (დაგეგმვავენ და ჩაატარებენ გაკვეთილებს, შექმნიან ელექტრონულ პორტფოლიოებს და დაწერენ პრაქტიკის ანგარიშს და ა.შ.).

**შენიშვნა:**

შეფასების წესი, ელექტრონული პორტფოლიოს წარმოება, ფორმები, კომპონენტები, კრიტერიუმები და შესაბამისი ქულები მითითებულია შესაბამისი კურსის სილაბუსებში.

**დასაქმების სფერო**

- ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში დაწყებითი საფეხურის (ქართული ენა და ლიტერატურა, მათემატიკა, ბუნებისმეტყველება - I-IV კლასები) მასწავლებელი;
- მოსწავლეთა მოსამზადებელი ცენტრები;
- პედაგოგთა გადამზადების ცენტრები;
- საგანმანათლებლო რესურსცენტრები;
- განათლების სფეროში მომუშავე სამთავრობო და არასამთავრობო ორგანიზაციები და სხვა.

**სწავლის გაგრძელების შესაძლებლობა**

დაწყებითი საფეხურის (ქართული ენა და ლიტერატურა, მათემატიკა, ბუნებისმეტყველება - I-IV კლასები) მასწავლებლის საგანმანათლებლო პროგრამის კურსდამთავრებულს სწავლის გაგრძელება შეუძლია მაგისტრატურაში / დოქტორანტურაში შესაბამის ან მომიჯნავე სპეციალობაზე.

**პროგრამის განხორციელებისათვის აუცილებელი ადამიანური რესურსი**

დაწყებითი საფეხურის მასწავლებლის საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელება უზრუნველყოფილია შესაბამისი ადამიანური რესურსით. საგანმანათლებლო პროგრამით გათვალისწინებულ სასწავლო კომპონენტებს უძღვება თბილისის თავისუფალი აკადემიის აკადემიური პერსონალი, აგრეთვე სათანადო გამოცდილებისა და კომპეტენციების მქონე მოწვეული სპეციალისტები.

**შენიშვნა:** ადამიანური რესურსის შესახებ დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ დანართში.

### პროგრამის განხორციელებისთვის აუცილებელი მატერიალურ-ტექნიკური რესურსები

პროგრამით გათვალისწინებული სასწავლო პროცესის ორგანიზებულად წარმართვისა და განხორციელებისათვის, ამასთანავე სწავლის შედეგების მიღწევისათვის გამოიყენება აკადემიაში არსებული სასწავლო აუდიტორიები, კომპიუტერული კლასი, საგანმანათლებლო პროცესის წარმართვისათვის აუცილებელი ინვენტარი, თანამედროვე ტექნოლოგიებით და პროგრამის სასწავლო კურსების რელევანტური სავალდებულო ლიტერატურით აღჭურვილი ბიბლიოთეკა, საინფორმაციო - საკომუნიკაციო ტექნოლოგიები და შესაბამისი კომპიუტერული პროგრამები, შიდა ქსელი და ინტერნეტი, ელექტრონული ბიბლიოთეკა, ვებ - გვერდი და ელექტრონული ფოსტა, რაც შეუზღუდავად ხელმისაწვდომია, როგორც სტუდენტებთან, ისე აკადემიურ/მოწვეულ პერსონალთან ურთიერთობებისათვის.

პრაქტიკის კომპონენტის განხორციელების მიზნით სტუდენტები პრაქტიკას გაივლიან პარტნიორ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში.

დაწყებითი საფეხურის (ქართული ენა და ლიტერატურა, მათემატიკა, ბუნებისმეტყველება - I-IV კლასები) მასწავლებლის მომზადების

საგანმანათლებლო პროგრამის სტრუქტურა

სასწავლო კურსის დასახელება	სასწავლო კურსის კოდი	კრედიტი	საათი	ლექცია	პრაქტიკული მეცადინეობა	ჩამოწმებული პრაქტიკა	პრაქტიკა	შუალედური გამოცდა	დასკვნითი გამოცდა	საკონტაქტო საათები	დამოუკიდებელი მუშაობა	კრედიტების განაწილება სემესტრების მიხედვით		წინაპირობა	
												I	II		
<b>ზოგადი პედაგოგიკისა და ფსიქოლოგიის სასწავლო კურსები</b>															
1. სასწავლო პროცესის დაგეგმვა და მართვა	LPLM11	4	100	15	30			2	3	50	50	X		წინაპირობის გარეშე	
2. ინკლუზიური განათლების ძირითადი პრინციპები	INCE11	3	75	15	15			2	3	35	40	X		წინაპირობის გარეშე	
3. განვითარების ფსიქოლოგია	PSTH11	4	100	15	15			2	3	35	65	X		წინაპირობის გარეშე	
4. განათლების სისტემის სამართლებრივი საფუძვლები	EDUL11	3	75	15	15			2	3	35	40	X		წინაპირობის გარეშე	
5. განმავითარებელი შეფასება	DEVA21	4	100	15	30			2	3	50	50		X	სასწავლო პროცესის დაგეგმვა და მართვა	

6.	პედაგოგიური კვლევა	PEDR21	3	75	15	15			2	3	35	40	X	ინკლუზიური განათლების ძირითადი პრინციპები; განვითარების ფსიქოლოგია
7.	დემოკრატიული კულტურის კომპეტენციების განვითარება მოსწავლეებში	DEMC21	3	75	15	15			2	3	35	40	X	განათლების სისტემის სამართლებრივი საფუძვლები
<b>საგნობრივი მეთოდის სასწავლო კურსები</b>														
8.	დაგეგმვა და შეფასება ქართული ენისა და ლიტერატურის გაკვეთილზე (დაწყებით საფეხურის 1-4 კლასები) <i>ჩაშენებული პრაქტიკით</i>	PLAL11	4 (3+1)	100	15	15	10		2	3	45	55	X	წინაპირობის გარეშე
9.	ქართული ენისა და ლიტერატურის სწავლების მეთოდიკა დაწყებით საფეხურზე (I-IV კლასები)	GEOL11	3	75	15	15			2	3	35	40	X	წინაპირობის გარეშე
10.	წიგნიერება	LITER21	3	75	15	15			2	3	35	40	X	ქართული ენისა და ლიტერატურის სწავლების მეთოდიკა დაწყებით საფეხურზე

														(I-IV კლასები)
11.	მათემატიკის სწავლების მეთოდის და თემატიკის დაგეგმვა 1 დაწესებით საფეხურზე (მათემატიკა 1-4) ჩაშენებული პრაქტიკით	1MATHL11	5 (4+1)	125	26	13	10		2	3	54	71	X	წინაპირობის გარეშე
12.	მათემატიკის სწავლების მეთოდის 2 დაწესებით საფეხურზე (მათემატიკა 1-4)	2MATHL21	3	75	15	15		2	3	35	40		X	მათემატიკის სწავლების მეთოდის და თემატიკის დაგეგმვა 1 დაწესებით საფეხურზე (მათემატიკა 1-4)  ინკლუზიური განათლების ძირითადი პრინციპები
13.	რესურსების შექმნა საინფორმაციო ტექნოლოგიების გამოყენებით დაწესებით საფეხურზე სწავლებისას	RCIT21	2	50	10	20		2	3	35	15		X	სასწავლო პროცესის დაგეგმვა და მართვა
14.	მარტივი ექსპერიმენტების გამოყენება და კვლევაზე დაფუძნებული სწავლება	ERTS21	4	100	14	17		2	3	36	64		X	ბუნებისმეტყველების სწავლების მეთოდის და თემატიკის დაგეგმვა



	ბუნებისმეტყველებაში														(1-4 კლასი) ჩაშენებული პრაქტიკით
15.	ბუნებისმეტყველების სწავლების მეთოდიკა და თემატური დაგეგმვა (1-4 კლასი) ჩაშენებული პრაქტიკით	STMP11	4 (3+1)	100	10	29	6		2	3	50	50	X		წინაპირობის გარეშე
<b>სასკოლო პრაქტიკა</b>															
16.	პედაგოგიური პრაქტიკის დამოუკიდებელი კურსი	PRAC21	8	200						6	90	104		X	პირველი სემესტრის ყველა სასწავლო კურსი